

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Telefon száma 124.

Makói szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELTÉTEL SZERKESZTÉS TELERŐ-SZÁMA: 62.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewty-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Háborúval fenyegetnek.

Makó, március 13.

Néhány nap óta megint „lázas izgalomban” tartják a közvéleményt. Hol itt, hol ott, de következetesen és mindennap felmerül egy-egy hír, amely a békeségre és nyugalomra szomjazó csendes polgári lelket fel akarja rázni és napi munkája közben a háborútól való félelem cseppjeivel akarja beoltani. A lázas izgalom ugyan csak múlt, mert sehogy sem akarjuk komolyan venni az ijesztgetéseket.

Hol Bécsből, hol Münchenből, hol a galiczi határról érkeznek a vész hírek. Oroszország próbamegkísítást tart! Oroszország emelte a hadilészsáma! Oroszország bombákat küld nekünk! Oroszország ruténjeinket lázítja! Oroszország így, Oroszország úgy, Oroszország itt, Oroszország ott, Oroszország mindenütt! Ha baj van nálunk valamiben, annak Oroszország az oka. Ha az oláhok fészkelődnek, ha rózsaszámú árujok lúthoz és külföldön a hazát, akkor elítélnék szegény hisztériás rutén parasztokat — mert Oroszországnak ellenünk való lázítása már ürügy. Ha oláh csibészek bombát vetnek el Debrecenben, ha zavarosfejű talján iparossegédek Piumében kormányzót akarnak robbantani, akkor a félhivatalos sajtó ajkára teszi a mutatóujját és örült diszkrécióval, titoktartás mellett meg-sugja nekünk, hogy mindennek az orosz kéz az oka. Az orosz kéz, amely fekete s amely mindenhova elér.

Ez az oroszellenes izgatás azonban hiábavaló. Mindenki, akinek szeme van, hogy lásson, azt látja, hogy másról van itt szó és mindenki, akinek füle van, meghallja az igazságot, bármit sugdos is az a jó félhivatalos. Nem ijedünk meg és nem esünk rémülten térdre, hogy védelmezzenek meg bennünket az ellen a rettenetes orosz fel-lenség ellen. Mi tudjuk, hogy a mi ádáz, gyűlölködő és romboló árujaink ott ülnek a mai ország-házunkban.

Nem is hiszünk a háborús fenyegetéseknek, mert ha egy nemzetet háborúra akarnak előkészíteni, akkor nem azt a nemzeteladó politikát folytatják, amelyet Tisza hozott divatba. — Ma háborút viseltetni a magyar nemzetet, nem volna más, mint az agárt bottal hajtani a nyul után.

Egy nagy háború ma csak egy új Köniigrázt jelentene.

Nyugodtan alhatunk a háborútól, de nem alszunk nyugodtan a háborús hírektől, mert az ilyen hisztériák rendszerint arra szolgálnak, hogy milliókat préseljenek ki a zsebünkől.

A balkáni háború ügye alatt kétszer emelték a létszámot, ötször szavaztak meg rendkívüli hadügyi hitelt, építettek két csatahajót, fejlesztették a tengerészetet, tüzérséget, felvettek 500 millió kölcsönt, szinte borsózik a hátunk, hogy mi lesz most, mikor a világháborúval fenyegetődzünk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén ismét részt vett az ellenzék. Károlyi Mihály gróf mondott nagyobb beszédet.

Háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést Beöthy Pál elnök és jelentette, hogy Rakovszky István sürgős interpellációra kért és kapott engedelmet a honvédelmi miniszterhez a parlament örökéig.

Ezután Károlyi Mihály gróf emelkedett szólásra.

Gróf Károlyi Mihály: Dacra annak, hogy számosan hozzászóltak a ma naprenden levő vitához, legyen szabad neki is néhány rövid észrevételt tenni. Öt méter fejezi ki, hogy egy idegen magyar-ajku képviselő olyan koncilíáns hangon beszélt, mint Schuller. Ha a román képviselők is ilyen magyar szemponttal áthatóttan beszélnek, akkor a vita egész más irányban haladna. Nagyon sajnálja, hogy Tisza a román komilével szóba állt, először azért, mert miniszterelnök léte re alku-szerű tárgyalásokat folytatott, másodsor, mert olyan kiküldöttekkel tárgyalt, akiknek szövetségét rend-deleti uton oszlatták fel. Tisza így nemcsak a nemzetiségi politiká-nak ötvenéves hagyományait, ha-nem elődei is a miniszterelnöki székből dezaválta. Egészen más-képpen ítélkezik a politikai párt felett Tisza ma, mint néhány hó-nappal ezelőtt.

Héderváry Lehel: A rezolúcióval és Aulfenberggel is így csinált!

Ráth Endre: Azért olyan sápadt, azért néz ki olyan rosszul, a lelkiismeretfurdalás ez!

Gróf Károlyi Mihály: A köztársasági párt ellen hozott törvény-javaslatot említi fel. Megjegyzi,

hogy nem lesz rá hatással az, hogy ha tulajdonról hazaárulónak is mondják, bár minden félreértés kikerülése végett kijelenti, hogy a köztársasági párttal nem azonosítja magát. Más kérdés, hogy célszerűnek tartja-e azt, hogy olyan drákói szabályokkal járjanak el a nyolcvan tagból álló asztaltársaság ellen. A román nemzetiségi pártot felforgatóbb és veszedelmesebb tervek kovácsolták össze és sokkal nagyobb is ez a párt, ha nem is írja alá, — smivel dicsekszik — hogy három millió román áll a háta megett.

Héderváry Lehel: A köztársasági törvénnyel talpat nyalni föl-fel!

Gróf Károlyi Mihály: Az ártatlan köztársasági pártot egy rettenetes törvény rendszabályaival nyomta el a miniszterelnök és ugyanezen idő alatt a nemzetiségi párttal pak-tált.

Ha valakivel, úgy a román párttal szemben kellett volna a miniszterelnöknek szigorúan eljárni. Ellensége a drákói rendszabálynak különösen ha pártok-kal szemben alkalmazták, mert ő is azt hiszi, amit a miniszterelnök mondott egy ízben, hogy a sziz-zekből az érzést drákói rendszabályokkal nem lehet kiirtani. A miniszterelnök azt mondja, hogy a román nemzetiségi párt lényegesen mérsékelte követeléseit.

Tisza a nemzetiségekkel paktál, hogy hatalmát tovább biztosítsa. Az ellenzékkel nem akar szóba állni, holott az ország érdeke volna, hogy a parlamenti ellenzék és a többség ne álljon úgy egymással szemben, mint két ellen-séges tábor. De Tisza nem akarja a békét, mert ez a béke az ő bukását jelentené és nem akarja a békét, mert hatalmát csak így tudja tovább biztosítani. (Nagy taps a baloldalon.)

Héderváry Lehel: Vladdal meg-paktált, Andrásyt kivezetteti.

Az elnök figyelmezteti Héder-váryt, hogy ne zavarja a szóno-kot.

Károlyi Mihály: A nemzetek mai versenyében életszükséglet az állam számára az, hogy a demokrácia minden elvét magáévé tegye. És ebben a versenyben csak a de-mokrácia kiváló intézményeivel felfegyverkezve lehet résztvenni.

Károlyi beszéde nagy hatással volt a Háza és beszédének befel-jezése után számosan üdvözöl-ték.

A Duna és Tisza áradása.

Ismét árvízveszedelem van.

Az ország minden részéről ve-szedelmes áradásokról hoz hírt a táviró s nem egy helyről azt az értesítést kapjuk, hogy a folyók már át is lépték medrüket s több kilométernyi szélességben elárasztották az alacsonyabban fekvő vidékeket.

Különösen nagy a veszedelem a Tisza felső folyásánál, Máramaros-ban. Husznál az éjszaka kiöntött a sebesen rohanó Tisza és szennyes hullámai elborították az al-sóbb városrészeket. Az ár oly ro-hanva jött, hogy a lakosság csak futva menekülhetett.

A víz egyre árad és összerom-bolással fenyegeti a közutak hid-jait. Kalinafalva és Dombó községek között az országutat több kilomé-ter hosszúságban másfél méteres víz borítja.

Erősen árad a Duna is. Sárga hullámai már a partok peremét nyaldossák s ha még dagad az ár hamarosan víz alá kerülnek a bu-dai partok.

Veszedelmes hírek érkeznek a Duna felső mellékfolyóinak vidékéről is.

Felfedezett régi bűntény.

Kiderült a bergyilkosság.

Érdekes és valósággal szenzáció erejével ható, nem mindennapos nyomozás részleteit jelentette egy aradmegyei kis község csendőrsz-vezetője az aradi kir. ügyészségnek. A jelentés egy bűnyíról szól, amelynek részletei több, mint egy év előtt játszódtak le s a melyet tisztán a véletlen lebbentett most felszínre.

A jelentés részleteit itt közöl-jük:

Pár hét mulva, április 8-án lesz két éve annak, hogy Ágya arad-megyei községben korán reggel holtan találták Felföldi Agnést szobája közepén a földön, külön-böző ágyneműek alatt. A hatósági orvos, Patkós Gábor dr., mint most kiderült, a lakás küszöbéről megállapította, hogy az öregasz-sonyt szívszélhűdés ölte meg s ezzel ki is adta a temetési enge-délyt. Az öregasszonyt eltemették és azóta eszébe sem jutott senki-nek a neve.

Mintegy két hét előtt Ágyán lakodalmon volt Kis A. Sándor házában. A lakodalmon hivatalos volt Máté Sándor cigány is, aki

Tengerics és Igaz

FÜSZER- ÉS CSEMEGE ÜZLETÜKET
március hó 15-én vasárnap, a Böhm-házban, a
volt Kenyeres-féle üzlethelyiségben

megnyitják.

éjféli felé beruggott a nagy duhajkodást vlt végbe, úgy hogy a házgarda végre megsokalta a garázdálkodást, felpofozta és kilökte. Máté Sándor visszament a lakás küszöbére s onnan ezeket kiáltoita be Kiss A. Sándor felé:

— De ugy-e Sándor jó voltam akkor, amikor Ágnes nénit száz koronáért megöltem!

A csendőrség tudomást szerzett a dolgról s megindította a nyomozást. Elsőnek azokat hallgatta ki a csendőrség, akik hallották Máté Sándor szavait. Ezután Kiss A. Sándort fogta vallomás alá a csendőrség. Kiss A. Sándor mindent tagadott. Máté Sándor azt vallotta, hogy olyan részeg volt, hogy azt sem tudta mit mondott. Máté Sándort és Kiss A. Sándort ma letartóztatták.

Egy makói asszony kegyetlenségei.

Agyoncsapta a gondozására bízott lelencgyermeket.

Vérilázító kegyetlenség dolgában nyomoz a makói rendőrség. Egy ártatlan lelencgyermek szörnyű halálát idézte elő kegyetlen módon egy ugynevezett „nevelő” anyja.

Megborzad az ember, ha hallja s szinte képtelen elhinni, hogy létezzék oly kegyetlen némbér, aki képes egy szerencsétlen apátlan, anyátlan árvát oly szörnyű módon elpusztítani. A lelketlen kegyetlen ségről tudósítanunk a következő:

Berényi Erzsike 4 éves lelencgyermekét egy makói párhoz adták ki gondozás végett. A makói pár, akiket igazán szegyelünk, hogy makóiak, aztán úgy fogta fel nemes hivatását, hogy a gyöngye négy éves gyermeket felhasználta mindenféle házi dologra. A kis cseléd aztán ha valamit nem jól csinált, járta a szitok, meg az ütleg.

A múlt hónapban nagy vendégséget csaptak a nevelő szülők. A szegény gyermek ott kucorgott a sarokban s nézte a dinom-dánomot. Eközbe történt, hogy az egyik vendég elküldötte a kis Erzsikét cigarettáért. A kis leány a kemény hidegben elszaladt cigarettáért. Mikor hazajött, már más dolog várt rá. A nevelő mama kiküldötte egy pohár vizért.

A kis leány alaposan megtöltötte a poharat, melyet nagy óvatosan vitt be a szobába, hogy valahogy ki ne loccsantsa a vizet belőle.

A türelmetlen asszony ezen módfelett bosszankodott mikor az apróság behozta a vizet, dühében felemelte a gyermeket s teljes erejével a földhöz vágta.

A boldogtalan gyermek teste nagyot nyekkent, majd keservesen felkapaszkodott, behuzódott egy sarokba, majd pár perc múlva felsóhajtott „Jaj anyám!” ezzel aztán összeesett s nyomban meghalt.

A kis ártatlan teremtésnek aztán szép temetést rendezett a gonosz asszony. Átazonvedett földi létének ez volt a legszebb jele. A lelketlen „nevelő” szülők ráborultak a kicsi koporsóra s ugyancsak hangosan megsiratták az anyallá vált Erzsikét, akit ők segítettek a másvilágra.

A temetés után azt hitték a nevelő szülők, hogy eltakarta a

sirhant a gonoszágukat. Ámde a szomszédok suttogni kezdtek, majd pedig névtelen feljelentés is ment a rendőrségre, ahol megindították a vizsgálatot.

A gonosz asszony mindent tagadott, a tanuk azonban oly súlyosan vallottak, hogy a rendőrség jónak látta az esetet feljelenteni az ügyészségen, ahol elrendelték a kis hulla exhumálását, ami ma megtörtént.

Még örök pihenőjében is megzavarták a kevés időt élt, de sokat zaklatott gyermeket. A boncolást a szeredi kir. törvényszéki orvos közbenjöttével ma tartották meg, melynek eredményeit a vizsgálat érdekében titokban tartják.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 14. Szombat Róm. kath. Matild kir. Protestáns Matild kir. Görög orosz március 1. Eud. Nap kel 6 óra 18 percekor, nyugszik 6 óra 1 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a gyengülés várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 5°C.

— Makóváros építkezései. Makóváros a hétfői rendkívüli közgyűlésén tárgyalja a polgári leányiskola kibővítésének ügyét. Erre nézve a városi tanács Papp József építőmesternek tervét ajánlja elfogadásra és ennek alapján javasolja az építésre vonatkozó pályázat meghirdetését. Ugyancsak a hétfői rendkívüli közgyűlés fogja meghirdetni a városi széképületnél építendő szárnyépülete vonatkozásig is a tervpályázatot és pedig akként, hogy az első terv 2200, a másik 800 koronával díjaztassék.

— Áprilisban szcroznak. Ha az a i Samu báró honvédelmi miniszter ma este Bécsből visszaérkezett Budapestre és a munkapárti körben kijelentette, hogy Magyarországon április 15-én kezdődnek meg a fősorozások.

— Bajok a marosi fürdő körül. A városnak igen sok baja volt ez évben is a marosi fürdővel. Most mielőtt megindult a jég, a városi tanács felszólította Ránkai Jánost, a marosi fürdő bérletjéért, hogy a fürdőt a Maros jégzajlása ellen biztos révbe vontassa. Ennek a felhívásnak azonban a bérlet nem tett eleget, hanem a város teljesítette azt. Most a fürdő ismét a vízre kell bocsátani, ezért a városi tanács a mai ülésén utasította Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsost, hogy a fürdő bérletjéért a fürdő visszavontatására szólítsa fel.

— Ujtás a dohányjövédéknél. A dohány árusok régóta panaszkodnak már a közönség szivarropogtató szokása ellen, amely egyrészt sok anyagi kárt okoz nekik, másrészt pedig higienikus szempontból is kifogásolható. A panaszok végre eljutottak a jövédék füléhez is és belátrván a dohányárusok igazát, hosszas tanakodás és kísérletezés után most egy újítás mielőbbi életbeléptetésére határozta el magát. Az újítás lényege az, hogy a jövédék ezután dobozokba csomagoltan fagja árusítani a szivarokat, illetve egyelőre csak háromféleket. Már eddig is tudvalevőleg ötös csomagolásban, dobozban árusították a Palmas, Palmítás és Delicias szivarféleségeket, most pedig hasonló módon fogják árusítani a Britanikát, Trabukót és a Regalitást is. Ezek a

szivarok a jövőben ötösével sárgás-szürke kartonkba csomagolva jönnek forgalomba s a dobozokra bélyegszerű zárszalagot is alkalmaznak és pedig a Britanikára kéket, a Trabukóra szürköt, a Regalitásra pedig sárgát. Ezek az ötösével csomagolt dobozos szivarok husvétkor kerülnek forgalomba. Velük egyidőben Mirjam elnevezés alatt egy új cigarettaféleséget is bocsát a jövédék forgalomba, aranyozott véggel és pedig szopókás és szopóka nélküli formában.

— Tatarozzák a Báló féle vígadót. Makó város legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy a Báló-féle vígadót, melyet a város megvásárolt, hasznosbérbe adja. Miután az épület régebbi idő óta nem volt javítva, a tanács felhívta Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsost, hogy az épületet mielőbb javíttassa ki és mulató céljaira adja ki hasznosbérbe.

— Jutalom az inasközvetítésnél közreműködő tanítóknak. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a „Budapesti Ipari és Kereskedelmi Munkásközvetítő Intézet” (Budapest, VIII. József-utca 33.) előterjesztése folytán több olyan vidéki tanító és lelkész részére, kiknek közreműködésével az intézet 1913. évben legtöbb inast helyezett el, egyenként 50—50 korona jutalmat engedélyezett. Az intézet újból kéri ez alkalommal a vidéki népiskolák tanítóit, hogy világosítsák fel a szegényebb sorsú földműves és napszámos fiuk szüleit, hogy az ipari pályán sokkal jobb sorsot biztosíthatnak gyermekeiknek, mint a minőt elérhetnek a cselédkedéssel, vagy napszámoskodással. Együttal kéri még azon mestereket és kereskedőket is, akiknek inasra van szükségük, s hajlandók azt az ellátás, ruházat és a tanonciszonnyból származó költségek vállalása mellett négy esztendőre szerződést kötni, hogy abbéli szándéukat jelentsék be az intézetnél egy levelezőlapon.

— Mi van a pénzzel? A belügyminiszter kegyes cselekedetre határozta el magát az év elején. Sürgősen ráirt Makó városára is, hogy jelentést tegyenek neki, mennyi pénzre van szüksége és milyen beruházásokat akar eszközölni ebben az évben. A polgármester persze azt hitte, hogy már a pénz a zsebében van és csak fel kell irni a belügyminiszterhez, hogy milliókkal teljenek meg az üres kasszáik. Sietve megírta hát a választ a belügyminiszternek, s ki nem feledezett meg a márcóli hónapra élő Makó városáról. Az öröm azonban korai volt. Mert Makó még máig sem kapott a kormánytól pénzt, de még biztatást sem.

— Ünnepele a főgimnáziumban. A makói Állami főgimnázium ifjusági Ebtvös önképzőköre március 15-én délelőtt 11 órakor a főgimnázium épületének tornacsarnokában hazafias emlékünnepelet rendez, melyre az érdeklődő közönséget ezuton hívja meg. Az ünnepele tárgysorozata a következő: 1. A magyar dal. Kerner Herodek. Előadja K. Szentpétery Kálmán VII. osztályu tanuló, zongorán kísérő Goltner Lajos főgimnáziumi zenetanár és az ifjusági énekkar. 2. A hazáról. Petöfy Sándor. Szavalja Döngerszky Mátys VIII. osztályu tanuló. 3. Csataadal. Előadja az ifjusági énekkar. 4. Posti Béla VII. osztályu tanuló felolvassa „A szabadságharc költészetét” c. önképzőköri pályadíjat nyert művének egy részét. 5. a.) Szép hazámnak bérces táján. b.) Kuruc dal. Előadja az ifjusági énekkar. 6. Ch. Dancla. a.) Retignation. b.) Hommage a l'amite. Előadja Nyári József VII. osztályu tanuló. 7. Hymnus. Előadja az ifjusági énekkar.

— Házasság. Holnap, szombaton esküszik örök hűséget Medveczky Dezső okleveles jegyző Magyar-csanádon Gerlei Irén urnőnek.

— Az ipari bíráskodásról szóló törvényjavaslat. A kereskedelemügyi miniszterium most küldte szét az ipari bíráskodásról szóló törvényjavaslat tervezetét abban a szövegben, a melyet a kereskedelemügyi miniszterium kebelében működő és az ipari törvényeket előkészítő bizottság elfogadott. A kimerítő indokolással ellátott tervezet az ipari bíráskodás szabályozása mellett kiterjesztedik a kollektív viták (sztrájkok és kizárások) esetén való békéltetésre is, amelyet — fakultatív módon — az ipari bíróságokra kíván ruházni. A tervezet törvényerőre emelkedésével megszűnnek az iparhatóságok bíráskodása a munkaadók és munkavállalók kölcsönös vitáiban, amelyeket jövőben a járásbírók és ezek felebbviteli bíróságai intézzenek el és pedig a járásbírók és nagyobb ipari göcpontokon a munkaadók és munkavállalók közl választott írók közreműködésével. Az iparhatóságok eddigi hatásköre — fakultatív módon — tovább is fennmaradna. Végül a munkásbiztosítási bíróságokra vonatkozólag is tartalmaz a tervezet néhány olyan rendelkezést, amelyek az iparhatóságok bíráskodás megszüntetése folytán váltak szükségessé és a munkásbiztosítási judikatura egységesítésének előmozdítására szolgálnak. A miniszterium az érdekeltségnek a véleményezésre rövid határidőt tűzött, mert a cél az, hogy a javaslat a polgári törvénykezési rendtartással egyidejűleg, vagy legalább is ezt követő rövid időn belül törvényerőre emelhető és hatályba léptethető legyen.

— A jó szándék. A mezőhegyesi állomásról a múlt év október 13-án Nagybánszegrre akart utazni négy főt munkás: Czepel Pál, Kolárovszki János, ifjabb Bácszki János és Lipták István. Valamennyien ittasak voltak egy kissé, ötödik társuk, Lovincsek István pedig egészen részeg volt. Midőn a munkások ez utóbbi társukat beakarták emelni a vasuti kocsi, hogy hazavigyék, Szalárdi Kálmán állomásfőnök és a kalauz tiltakoztak ez ellen. A kalauz be sem engedték a vasuti kupéba, amely tele volt vasuti munkásokkal. Mint-hogy csendőr nem volt a pályaudvaron, a munkások a főnököt és a kalauzt megveréssel fenyegették, továbbá a megfélemezésre kiküldött két vasuti munkást is elkergették s a vasutasok kénytelenek voltak a vonatot az ittas emberrel együtt elindítani. A nagybánszegrer állomáson azonban már csendőrök várták a munkásokat, a kiket igazoltatás után hatóság ellen való erőszakért jelentettek föl. A szegedi törvényszéknek ma tartott tárgyalásán egyenként 8—8 napi fogházra ítélte a munkásokat. Egyhító körülménynek vette a bíróság azt, hogy cselekményük jó szándékból fakadt, mert magával tehetetlen barátjukat akarták hazaszállítani. Az ítélet jogerős.

— Milyen idő lesz? Meteor szerint március 14-ike után az állandóbb és szárazabb, enyhébb jelleg fejlődik ki, melyet részben a 18. de leginkább a 22-ike zavar meg hűvösebb, szeles, esetleg csapadékos jellegével, mely azonban csak rövid ideig tart, miután a 24., 26., 27-iki változási napok meleg és száraz jellegűek mindannyian. Nagyon valószínű, hogy a változási napok hatása ezutánra is normális marad s egész márciusban nem lesznek túlerősök az időváltások, ami ismét azt fogja mutatni, hogy

tavasznak nem hoz abnormális időjárást, amely április 1-és 4-19-én és 29-én vagy e dátumok közvetlen közelében, vagyis ezek hatáskörében következhetne be leginkább, mintán e változási napok hideg, szeles, esetleg csapadékos jellegűek, különösen 29-ike válhatna felette károsá fagyával a gyümölcsökre nézve, amely akkor lenne várható, ha március második felének enyhe jellegű időjárása túl melegnek fejlődne ki. Április havának változási napjai: 1, 3, 4, 10, 17, 19, 23, 24, 25, 27 és 29-ikére esnek. A gyorsan egymásra következő változási napok április havát elég változatosá teszik, amelyek közül legerősebb hatásnak az 1-ső hűvös esetleg hideg; a 4-ik szeles esetleg viharos, vagy csapadékos jellegű; 10-iki csapadékos enyhe; 19-iki hűvös, szeles részben csapadékos; 23-nyhe száraz; 27-nyhe száraz; 29- hűvös esetleg hideg vagy csapadékos szeles jelleggel.

Királyi kitüntetés. A magyar kereskedő világ egyik kiváló tagját MAUTHNER ÖDÖN nagykereskedőt és törvényes utódait Ófelsége a magyar királyi földmívelési miniszter ur előterjesztésére díjmentesen a magyar nemességgel Jánoshegyi előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzessel találkozik, mert Mauthner Ödönnek a hazai magtermelés, magkereskedelem és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbízhatóságáról ismert cégének, amely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg, de még mindig fiatal Mauthnernek két fiában Mauthner Alfréd és Mauthner Pálban, akik szintén páratlan szorgalommal és nagy szakudással viszik tovább előre a világhírű céget előnyre és diszére a magyar kereskedelemnek.

A bíró becsülete. A makói Uránia színház igazgatósága kitűnő műsori állítót össze szombat és vasárnapra. Színe kerül "A bíró becsülete" című három felvonásos nagyhatású dráma, mely a mozi előadások egyik legremekesebb alkotása. De nemcsak e nagyhatású dráma érdemi meg a közönség támogatását, hanem a két estén bemutatandó képek mind-egyike nagy művészetet ígér a közönségnek.

A MAKÓI PIACRÓL.

Olcsóbbodás a hagymapiacon.

A mai piac forgalmán meglátszott, hogy tavaszi az időjárás és hogy a gazdanép erős dologba van, mert a kínálat oly csekély volt, hogy már régóta nem volt ilyesmire példa. A gabonapiac egyébként az árak teljesen változatlanok voltak: A makói piacon a buza métermázsája 24 koronába került, Budapest 26 koronába. A kukorica ára változatlanul 14 koronába került úgy Makón mint Budapesten. A hagymapiacon lényeges olcsóbbodás állott be. A vörshagyma ára 18-20 korona között váltakozott métermázsánként. A fokhagyma métermázsájáért 68-70 koronát fizettek. A dughagyma métermázsája pedig igen nagyot esett. A mai piacon mindössze 52 koronájával fixették métermázsáját. A zöldségpiacon is lanyhák az árak. A petrezselyemgyökér métermázsája 32-34 koronába került. A sárgarépaé 8-10 koronába, a tormáé pedig 50 koronába került.

Agybavizelés Rögtoni meg-szünetlés Kort és nomet közölni! Pelvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220.(By.)

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(405) 55. fejezet.

A vizsgálat.

- Szemei sárgák, haja barna, bajusza vöröses barna, orra és szája rendes, fogai épek, különös ismertető jele: jobb kezén a kis uj merev, nem lehet behajítani. Nemesi elsápadt. - Nézze meg a kezét, mondá a tanácsos Harmatinak. Nemesi hátrakapta a kezét. - Kezeim most össze vannak karmolva, ládát bontottam fel és a szegek megarcollak, kis ujjaim mozognak, igen, tessék... tessék ide nézni...

Harmati ekkor már előre huzta Nemesi jobb kezét. Nemesi mindn erejéből iparkodott kis ujját begörbíteni, de nem sikerült.

- No lássa, most már teljesen bizonyos, hogy maga az a veszedelmes bankóhamisító és rabzókevény, szólt a rendőrtanácsos. Nemesi személyleírása mindenben magára illik. Figyelmeztetem tehát hogy kezdje meg a vallomást, ne tagadjon, különben czudar világot fog látni.

- Az csupa véletlen, felelte Nemesi vakmerő elszántsággal. A fereológ bontásban megerősíttem és megsértettem a kezemet s ujjaim most azért olyan merevek; de ez a merevség elmúlik és mindjárt nem egyezik a híres személyleírás.

- Harmati! motozza meg a foglyot. Most már hiába tagadja, másviseletű hata daczára is felismerem már. O, engem nem lehet félrevezetni, de nem ám!

Harmati kimotozta a főrajzoló.

Zsebében nagy vörös bugyellárist találtak, tömve jó tízesekkel, százakkal. Lehető vagy kétezer forint nála. Mellyen zsebéből néhány elefántcsont nyelű zsebkést, néhány összegyűrt vendéglői számitást és egy arany kézelőgombot szedett ki a detektív.

A kézelőgomb tetején kék zománcozott csillag volt.

Nemesi, ki a lapokból olvasta volt, hogy a bank pénztárszobájában, hol a betörés történt, egy kék csillagos arany kézelőgombot találtak, összerazent.

- Elveszttem! gondolta magában, ezt az átkozott gombot azért tettem a mellényzsebembe, hogy a Dunába dobjam, elfelejtettem s most vesztetem okozza. No Nemesi, légy eszednél!

Harmati a Nemesitől elszedett egyes tárgyakat a rendőrtanácsos elé rakta.

A rendőrtanácsos kéjes örömmel legeltette szemeit a fogoly zsebeiből előkerült aranygombon.

- Ez a gomb? kérdé a rendőrtanácsos és erős szuró tekintettel Nemesi szemeibe nézett.

Nemesi uralkodott magán és nyugodtan kiállott a tanácsos firkésző tekintetét.

- Az utcán találtam s nem tartottam értékesnek, hogy úvele a rendőrségre jöjjen, mondá Nemesi színelit egykedvűséggel.

A rendőrtanácsos bosszuságában felkaczagott.

- Megrögzött zsvány! sziszegte fogai közt és öklével Nemesi orra alatt hadonázott. Találta?... Hát miféle ostoba embernek gondol maga engem?

(Folyt. köv.)

URÁNIA MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Szombaton folyó hó 14-én este fél 9 órakor és vasárnap folyó hó 15-én d. u. fél 5 órakor és este fél 9 órakor

A bíró becsülete
Dráma 3 felvonásban.

Cisy köszvényt gyógyít
Humoros.

Bandi fazekat foltoz
Kacagató.

C a i r ó
Színes látványosság.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Vasárnap este 10 órakor

tombola-estély a Korona kávéházban.

Gyönyörű szép és rendkívül értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva.

Kolompár Béla hangversenyez.

Értesitem a helyben és vidéki hölgyközönséget, hogy külföldi utamról hazakerkezem és a legújabb és legszebb kalapok mar megérkeztek, melyeket április 1-ig eddig nem létezett olcsó áron árusítok, mintán április 1-én Nagyszombatiklóra költözök és üzletem ott fogom tovább folytatni. Mindenkinek saját érdekében áll dus raktáromat megteinteni, valamint olcsó árainról meggyőződést szerezni.

Legújabb neglige kalap 4 korona. Kalap virággal 10 korona. 1 kalap alak 1 korona. Tisztelettel

Kertész Manóné.

MILLIÓ hasznája

Köhögés

elnyájkásodás, katarus- és rekedtség, görcs- és számarköhögés ellen

Kaiser-féle Mell-Karamellák

6100 elismerő levél orvosok és magánemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosabb. A legolcsóbb és legízletesebb cukorka. 1 csomag 20 és 40 fill., 1 doboz 60 fillér.

Kapható Makón: Ember József, Breuer Zoltán, Kudra Lajos, Jenel Székely Lajos, Sárnd-Zsigmond, Poór Endre gyógyostortug rában, Popper Gyula főtéri drogá-éa riájában és Boros Károly gyógyz rában Földeákon.

NŐKNEK

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők altesti tisztasaga szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toilettjük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez - szóval az intim

toiletthez

használjanak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. A

Lysoform

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadságot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen a lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg 80 fillér minden gyógyszertárban vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz előleges be- küldése esetén.

250 grammos üveg 1.60 K
500 " " 2.80 "
1000 " " 4.60 "

Egészség és Fertőtlenítés

című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára
Ujpesten.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi árakon. Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség Leipnik Sándor borkereskedése mellett. Értekezni lehet IRITZ SÁMUEL ÖZV. cégnél.

Sertés perzselésre száraz szalma, aprójószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

Újjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék! Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Szőlőkarónak, korlátnak, oszlopnak, esetleg bogárnak akácfa kapható Iritz Miksánál.

Nincs többé gyomorrajás.

A szabadalmazott

Kakuktkeserü

báziszer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindenféle — még régi gyomorrajás is. Erősít éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi-utcai gyógyszerárban. Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

HA CSINOS KIVITELŰ NYOMTATVÁNYT AKAR, UGY RENDELJE MEG A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG NYOMDÁJÁBAN.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tőkey-féle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszertű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólréhetetlen olcsó árakon. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből, szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem versenyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Hét díszes gyászkosz, üveges és nyitott, magyellát behuzatokkal s mindennemű ravata ozás díjlatlanul áll a vevők rendelkezésére.

Szép kajszin baraczkfák, Kecskemét diadala!

Szép és nagy fajta gyümölcsöt termel, bő termő fajta. Szilva alanyra oltva. Kapható: IRITZ MIKSÁNÁL.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.